Rozvoj kvality v dlhodobej starostlivosti v SR – predstavenie národného projektu

Zuzana Fabianová, Alena Mochnáčová, september 2018

fppt.com

Inštitucionálna starostlivosť o bezvládnych očami sestier

- neoberať o nádej a právo na život v poslednom štádiu životnej púte
- zabezpečiť ochranu zdravia a života

cestou sesterského manažmentu zdravia

fppt.com

S dg „krehkosť“ v neustálom ohrození ...

Včasné a kontinuálne poskytnutie zdravotnej starostlivosti, v potrebnom rozsahu a forme môže mať priamy vplyv na kvalitu a dĺžku života dlhodobého pacienta.

Potrebných je nielen zopár výkonov ale ...

KOMPLEXNÝ MANAŽMENT ZDRAVIA

KMZ je prezentáciou zručností a um SESTRY zahŕňa stovky výkonov no predovšetkým ich prepojenie

fppt.com

… preto
OŠETROVATEĽSKÝ PAUŠÁL

- pojem zrodený v Slnečnom dome na základe neúnavného hľadania riešení pre umožnenie komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS
- prvý krok ku komplexnej kvalitnej LTC v ZSS

- Dekubit liečime tak, že neliečime „iba“ dekubit

fppt.com

LTC ošetrovateľstvo európsky

Nursing homes / Pflegeheim = zariadenia s kontrolovanou úrovňou kvality zdravot. starostlivosti vo vedení ktorých figurujú sestry.

Počet zdravotníckych pracovníkov musí prevažovať nad počtom neodborných/nezdravotníckych profesií .

V Európe i Amerike fungujú tisíce zariadení, bez obmedzenia dĺžky pobytu.

V Nemecku je d 13 596 ošetrovateľských domov s 866 300 pacientmi.

V U.S. je podľa nedávneho národného prieskumu priemerná dĺžka pobytu v Ošetrovateľskom dome 2,44 roka.

fppt.com

Vývoj ošetrovateľstva LTC v SR

Ošetrovateľské centrum (ZZ) a Slnečný dom (ZSS) roky skúmajú potreby polymorbídnych, bezvládnych seniorov

Sú rovnaké ako všade inde vo svete ☺

: vážne a dlhodobo chorí potrebujú sestry ...

Ošetrovateľský paušál v SR je len začiatok nevyhnutného rozvoja

- posilnenie DUCHA OŠETROVATEĽSTVA v systéme LTC

fppt.com

EBP - Odporúčaná následná starostlivosť (ONS) podľa štúdie prostredníctvom formulára LTC (VII - IX/2017)

Nemocnice zapojené do projektu LTC a príslušné oddelenia	ADOS - nutná pomoc rodinného príslušníka / opatrovateľky / príp. zvážiť umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb	Nursing home /Dom ošetrovateľskej starostlivosti	Mobilný hospic - nutná pomoc rodinného príslušníka / opatrovateľky / príp. zvážiť umiestnenie v hospici	Hospic	24/7 Pomoc rodinného príslušníka /opatrovateľky / umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb	Umiestnenie v Zariadení sociálnych služieb bez KOS, s ADOS	Dlhodobá zdravotno-sociálna starostlivosť nie je indikovaná	Celkový počet pacientov s návrhom ONS podľa nemocníc
FN Trnava	176	41	0	0	12	16	694	**939**
FN Žilina	301	122	6	3	34	36	809	**1311**
FN Trenčín	89	159	5	8	2	7	308	**578**
FNsP Ban. Bystrica	86	200	0	4	18	142	551	**1001**
NsP Nové Zámky	106	40	4	7	44	28	435	**664**
FN Nitra	141	112	0	10	7	224	431	**925**
Počet pacientov podľa návrhu potrebnej následnej starostlivosti	899	674	15	32	117	453	3228	5418
pacientov	16,6%	12,4%	0,3%	0,6%	2,2%	8,4%	59,6%	100,0%

	Percento pacientov s odporúčanou následnou starostlivosťou	Percento pacientov bez indikácie NS
Percento pacientov s potrebou následnej starostlivosti a bez ONS	47,1%	52,9%

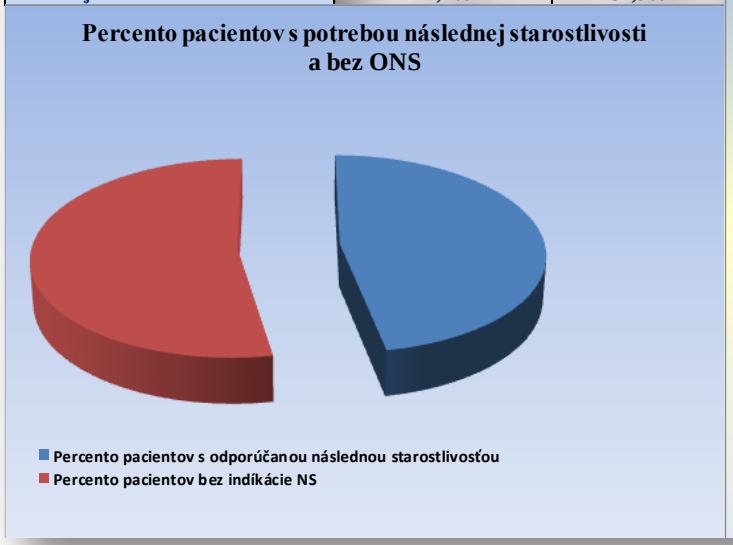

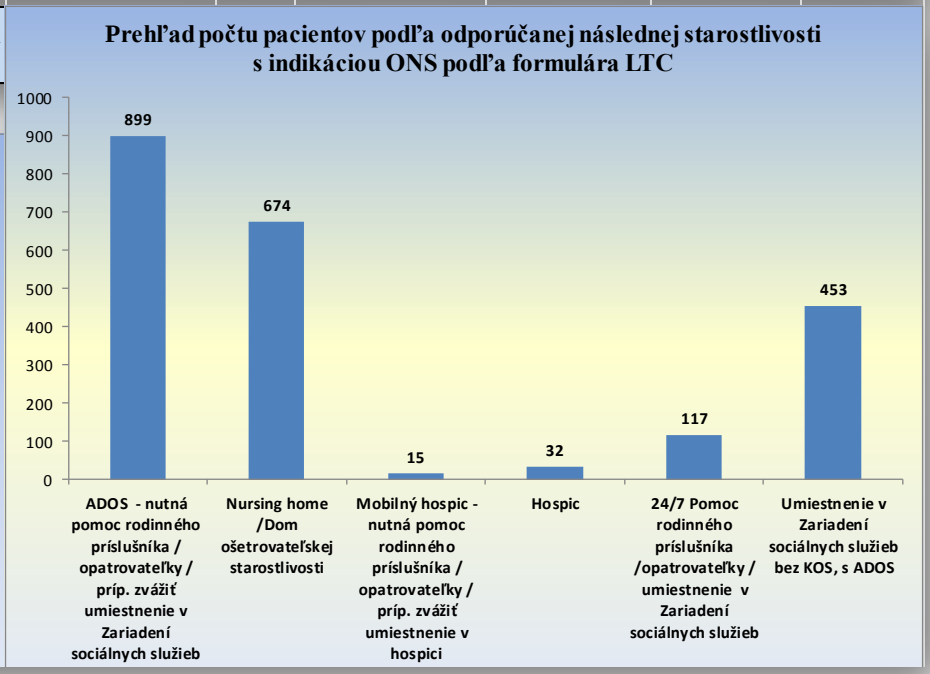

fppt.com

INŠTITUCIONÁLNA DLHODOBÁ A ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Ústavná DLS
ZDRAVOTNÁ starostlivosť (BEZ SOCIÁLNEJ)

Ústavní poskytovatelia

- Oddelenie dlhodobo chorých
- Oddelenie paliatívnej starostlivosti
- Oddelenie psychiatrie Liečebňa

INTERMEDIÁRNA STAROSTLIVOSŤ

DNI - TÝŽDNE

Dôraz na liečebnú starostlivosť

DG - LIEČEBNÁ STAROSTLIVOSŤ
LEKÁR 24 hod.

HOSPIC

Prepojená zdravotno-sociálna starostlivosť

DOMY OŠETROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI

DLHODOBÁ STAROSTLIVOSŤ

TÝŽDNE - MESIACE - ROKY

DLHODOBÁ SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ S OS

ZARIADENIA SOCIÁLNEJ POMOCI

- Oš.st. (Zákon 351)
- ADOS externe

MESIACE - ROKY

Dôraz na OŠETROVATEĽSKÚ starostlivosť

Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s rizikom rozvoja a vzniku malnutrície, imobilizačným syndrómom, poruchami správania, rizikom vzniku dekubitov, dekubitom, chronickou ranou, imobilitou, sondou, poruchami prehĺtania, demenciou ... v paliatívnej starostlivosti...

+ LEKÁR

+ RHB

+ POSÚDENIE

+ DENNÁ SOCIÁLNA A DUCHOVNÁ STAROSTLIVOSŤ

+ OPATERA

fppt.com

Ošetrovateľské centrum pre akútnu a dlhodobú starostlivosť - integrovaná zdravotno sociálna starostlivosť

OCADS
kombinácia lôžok pre akútnu a chronickú zdravotnosociálnu starostlivosť

Dom ošetrovateľskej starostlivosti
prevaha ošetrovateľského personálu v súlade s normatívmi
komplexný ošetrovateľský manažment zdravia, RHB
stabilizácia, agilné prijatie - nepodmienené posúdením sociálnej odkázanosti
pobyt na základe indikácie
dlhšie ako 3 mesiace so súhlasom revízneho lekára zdravotnej poisťovne
sociálna, OPA starostlivosť (nateraz) bez vykrytia

ZARIADENIA SOCIÁLNEJ pomoci s ošetrovateľskou starostlivosťou
Prevaha sociálneho personálu;
Pripravenosť poskytnúť štandard ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS

fppt.com

Komplexný ošetrovateľský manažment riadi

- Riziko podvýživy (malnutrície)
- Riziko dehydratácie
- Riziko destabilizácie
- Riziko zápalu pľúc
- Riziko vzniku a zhoršovania preležanín / rán
- Riziko pádu, úrazu
- Riziko utrpenia, bolesti
- Riziko depresie, úzkosti
- Riziko mŕtvice
- Riziko zablúdenia
- Riziko vdýchnutia stravy, dusenia sa
- Riziko nesprávneho užívania liekov

...

fppt.com

2015	1/'15	2/'15	3/'15	4/'15	5/'15	6/'15	7/'15	8'15	9/'15	10/'15	11/'15	12/'15	∑
ZSS SD	7	3	8	4	5	3	1	5	2	4	2	0	44
OC Lipová	5	7	7	8	0	2	1	1	3	1	1	0	36
													80

	2015	2016	∑
ZSS SD	44	31	75
OC Lipová	36	11	47
∑	80	42	122

2016	1/'16	2/'16	3/'16	4/'16	5/'16	6/'16	7/'16	8/'16	9/'16	10'16	11/'16	12/'16	∑
ZSS SD	1	2	2	4	4	1	2	2	3	3	4	3	31
OC Lipová	2	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	5	11
													42

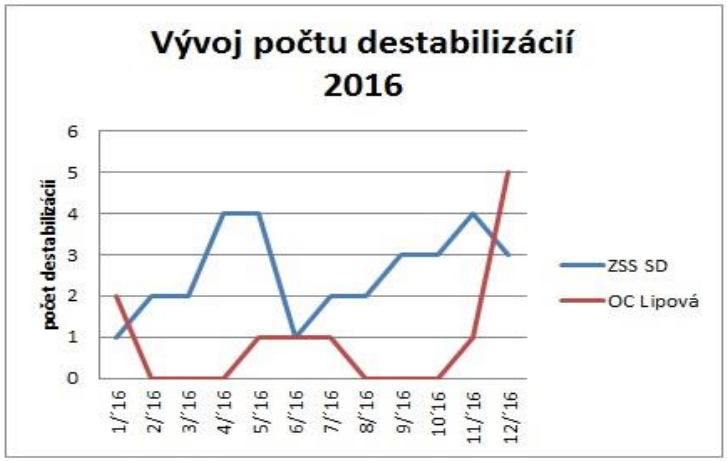

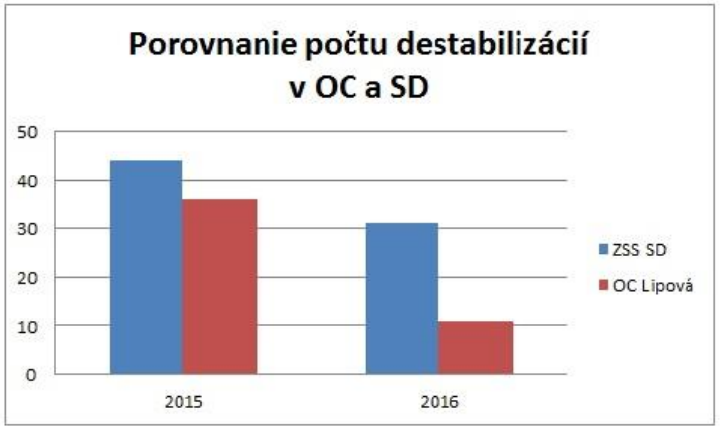

fppt.com

2015 – štart merania destabilizácií

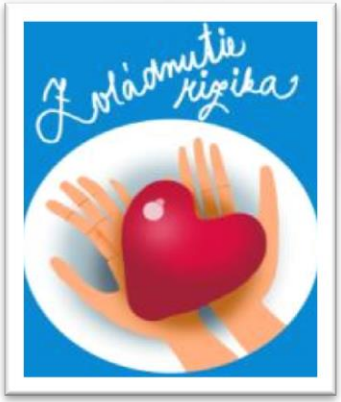

- Kritérium „2/7“
- Nerátali sme terminálnych pacientov

- čeklisty a dokumentácia k objektívnej krížovej kontrole vedúcej sestre sesterského pracoviska

- Objektivizácia – „Postupovali správne ?“

fppt.com

Komplexné hodnotenie NQRM

(príkladová tabuľka)

ZSS Slnečný dom , n.o. , Humenné

Sumárny vývoj z prehľadu klientov na základe posúdenia miery rizika

Komplexné hodnotenie NQRM - L,H,LS skóre

Sumárny vývoj	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún
Celkový počet klientov	**63**	**61**	**59**	**61**	**59**	**59**
Počet klientov **s najvyšším rizikom** destabilizácie	47	47	43	42	41	42
% klientov **s najvyšším rizikom** destabilizácie z celk. Počtu	**75%**	**77%**	**73%**	**69%**	**69%**	**71%**
Počet klientov s veľmi vysokým rizikom destabilizácie	**9**	**8**	**8**	**11**	**10**	**10**
% klientov **s veľmi vysokým rizikom** destabilizácie z celkového počtu	**14%**	**13%**	**14%**	**18%**	**17%**	**17%**
M - NQRM - Počet klientov s FD	**4**	**2**	**1**	**1**	**1**	**0**
M - NQRM 3 - % klientov s FD z celkového počtu klientov	**6%**	**3%**	**2%**	**2%**	**2%**	**0%**
Objektívna Fatálna destabilizácia / **M - NQRM 2 - % klientov** s FD z počtu klientov **s najvyšším a veľmi vysokým rizikom** destabilizácie	**7%**	**4%**	**2%**	**2%**	**2%**	**0%**
L NQRM (percento žijúcich ošetrovaných klientov očistené od fatálnych destabilizácii vo vzťahu k ošetrovanej klientele s NRD a VVRD teda všetkých rizikových (all risk) klientov)	**93%**	**96%**	**98%**	**98%**	**98%**	**100%**
Kritérium pre **L-NQRM = min. 96%**	**96%**	**96%**	**96%**	**96%**	**96%**	**96%**
M - NQRM 1 - % klientov s FD z počtu klientov **s najvyšším** rizikom destabilizácie	**9%**	**4%**	**2%**	**2%**	**2%**	**0%**
L NQRM Extrem (percento žijúcich ošetrovaných klientov očistené od fatálnych destabilizácii vo vzťahu k ošetrovanej	**91%**	**96%**	**98%**	**98%**	**98%**	**100%**
Kritérium pre **L-NQRM 1 extrem = min. 95%**	**95%**	**95%**	**95%**	**95%**	**95%**	**95%**
H - NQRM - Celkový počet dní hospitalizácie	**30**	**17**	**9**	**22**	**9**	**12**
Celkový počet pobytových dní všetkých klientov (All)	**1953**	**1708**	**1829**	**1830**	**1829**	**1770**
H - NQRM All - Percento dní hospitalizácie z celkového počtu pobytových dní **všetkých (all) klientov**	**1,5%**	**1,0%**	**0,5%**	**1,2%**	**0,5%**	**0,7%**
H - NQRM 1 All risk - Percento dní hospitalizácie z celkového počtu pobytových dní všetkých (all risk) klientov (s najvyšším a veľmi vysokým rizikom rizikom destabilizácie)	**1,7%**	**1,1%**	**0,6%**	**1,4%**	**0,6%**	**0,7%**
H - NQRM Extrem - Percento dní hospitalizácie z celkového počtu pobytových dní klientov (s najvyšším	**2,1%**	**1,3%**	**0,7%**	**1,7%**	**0,7%**	**0,9%**
U NQRM 1(% dní bez hospitalizácie z celkového počtu pobytových dní klientov NRD a VVRD)	**98,3%**	**98,9%**	**99,4%**	**98,6%**	**99,4%**	**99,3%**
LS- NQRM Počet klientov z LS	**4**	**4**	**3**	**2**	**3**	**2**
LS - NQRM 1- % klientov s LS z počtu klientov **s najvyšším** rizikom destabilizácie	**9%**	**9%**	**7%**	**5%**	**7%**	**5%**
LS - NQRM 2 - % klientov s LS z počtu klientov **s najvyšším a veľmi vysokým rizikom** destabilizácie	**7%**	**7%**	**6%**	**4%**	**6%**	**4%**
Kritérium pre **LS-NQRM 2 = min. 15%**	**15%**	**15%**	**15%**	**15%**	**15%**	**15%**

fppt.com

Komplexné hodnotenie NQRM

(príkladové grafy)

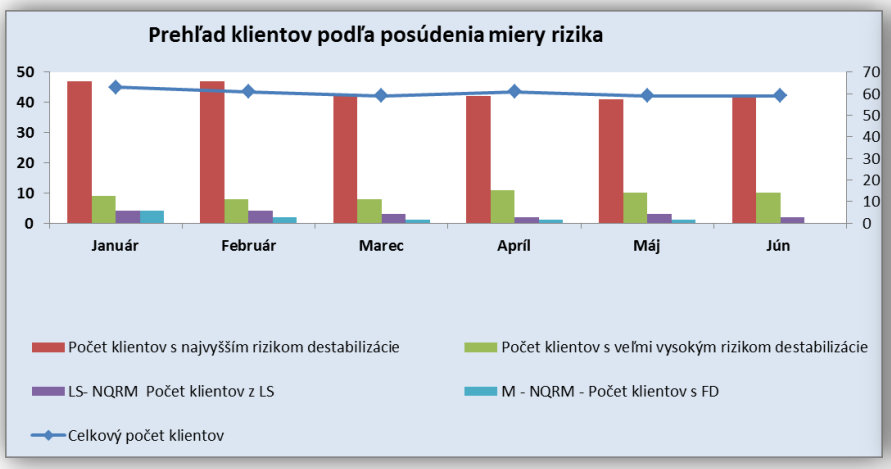

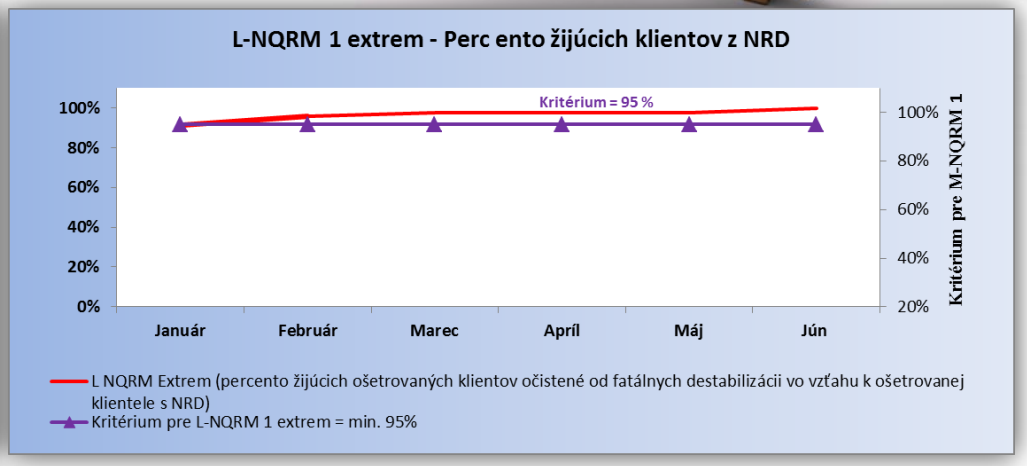

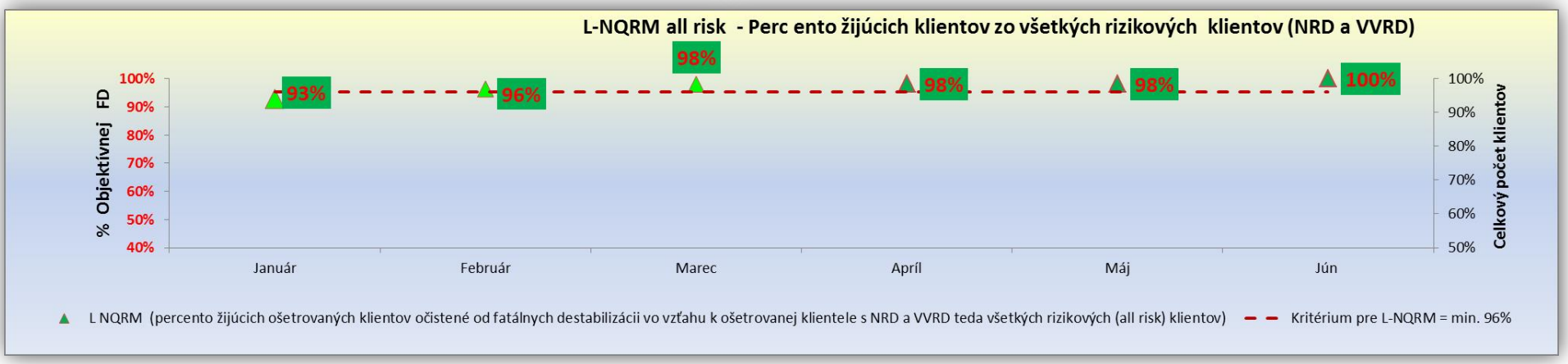

fppt.com

Čo sa meria, to sa zlepšuje ...

AKO DOCIELIŤ VÝBORNÉ VÝSLEDKY V STABILIZÁCII PACIENTOV?

fppt.com

Uplatňovanie štandardov

Analýza zhoršení

Rozvoj štandardov (interná úroveň)

fppt.com

Národný projekt k štandardom

- Tvorba nových a inovatívnych štandardných klinických postupov a ich zavádzanie do medicínskej praxe
- 75 špecializácií (OPS), 1300 expertov
- Júl 2017 (ŠTART projektu) pre ošetrovateľstvo

fppt.com

Schválené (6)

Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta

- s rizikom vzniku a rozvoja malnutrície
- s poruchami správania
- ohrozeného vznikom a rozvojom imobilizačného syndrómu
- v paliatívnej starostlivosti
- predchádzania vzniku dekubitov u rizikového pacienta
- s dekubitom

V procese pripomienkovania (12)

Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta

- s chronickou ranou
- imobilného pacienta
- s demenciou
- v paliatívnej starostlivosti – dieťa
- v súvislosti s oper. zákrokom
- so sondami
- v súvislosti s dg. vyšetreniami
- s deficitom sebaoblsuhy a sebaopatery
- DOS/ZSS/ADOS

Aktuálny status NŠDTP pre ošetrovateľstvo

fppt.com

Efekt zavedenia ošetrovateľských postupov do praxe

- ✓ **žiadne** nové **rany**
- ✓ **zhojenie** rán/dekubitov
- ✓ **zlepšenie stavu nutrície**
- ✓ **zlepšenie mobility, sebestačnosti**
- ✓ **počet sťažností, počet pochvál**
- ✓ **Rastúca spokojnosť** pacientov a ich blízkych
- ✓ **Menej destabilizácií** (zhoršení) vedúcich k zbytočnej hospitalizácii či smrti
- ✓ javy stabilizácie pôvodne beznádejných stavov

fppt.com

Spoločenská zodpovednosť sestier

- poznáme, máme v praxi odskúšané prístupy k vážne a dlhodobo chorým
- každý deň sa konfrontujeme s ich bezbrannosťou
- nedostatky systému, bez pomoci, v akomsi vzduchoprázdne, v priestore ohrozenia zdravia a života, za ktoré pri súčasnom nastavení nik nenesie zodpovednosť

Tolerovaný jav pasívnej eutanázie ?

Spoločnosť pripúšťa výpadky procesov na ochranu života a zdravia ohrozených seniorov, zároveň pripúšťa a toleruje aj pasívnu eutanáziu.

Nepomôcť – je v absolútnom rozpore s poslaním povolania sestry. Etické princípy profesie sestry sú totiž postavené na ochrane a prinavracaní zdravia a pomoci umierajúcim, nie na pomoci k rýchlejšiemu umieraniu.

fppt.com

Názov projektu:

Rozvoj kvality dlhodobej starostlivosti o vážne a dlhodobo chorých v SR, v kontexte riadenia rizika pokračujúceho zhoršovania zdravotného stavu (národná úroveň)

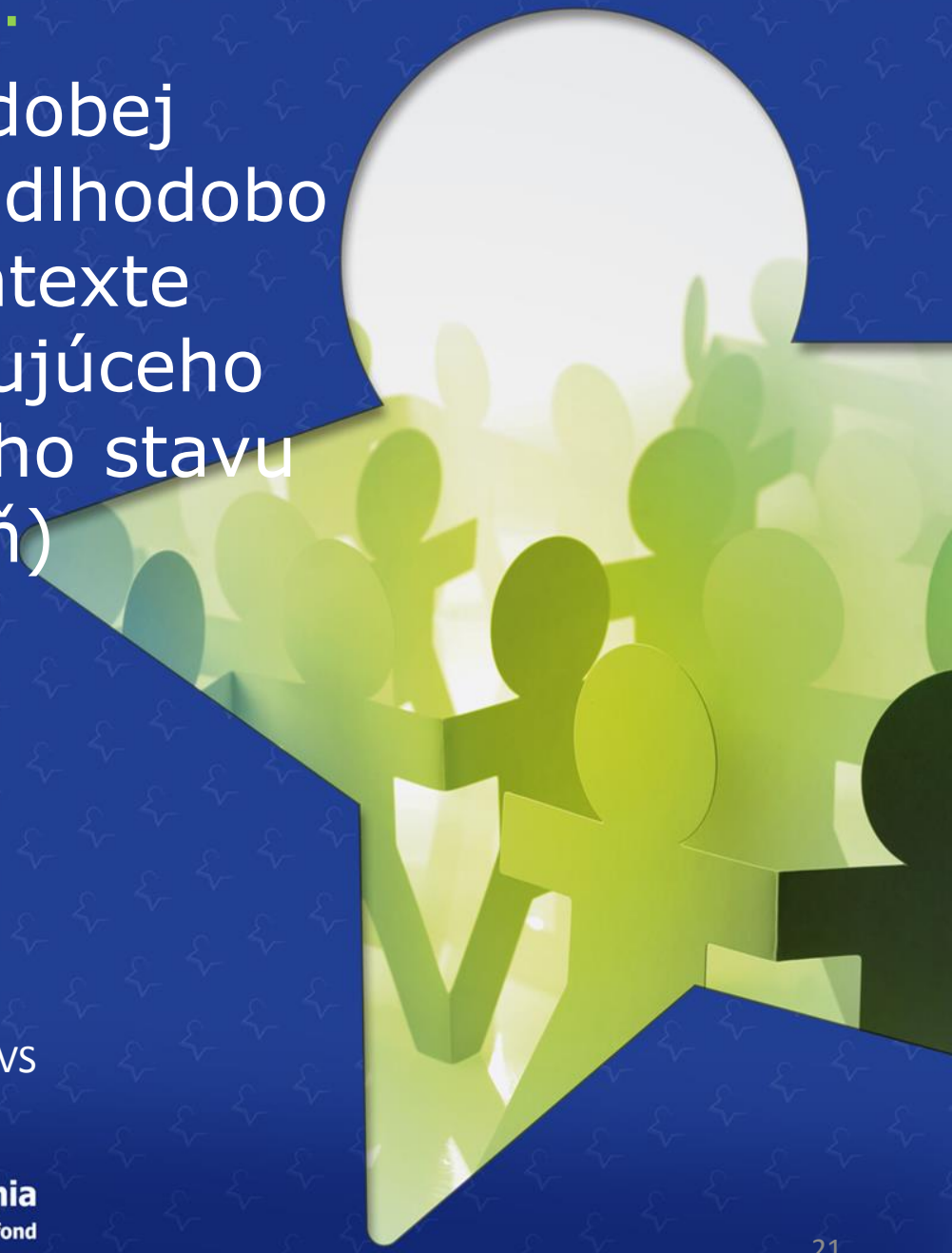

Projekt je spolufinancovaný z ESF na základe OP EVS

Operačný program Efektívna verejná správa

Európska únia
Európsky sociálny fond

Etapy projektu

I.

- Posúdenie kvality starostlivosti o zdravie v LTC/SR, identifikovanie problémov a príčinných súvislotí
- Analýza príkladov dobrej praxe riadenia kvality v LTC vo vyspelom zahraničí v spolupráci so zahraničným expertom

II.

- Vyvíjať nástroje NQRM pre efektívne riadenia rizika destabilizácie v praxi zariadení LTC v SR Vyhodnocovanie oddialenia predčasného úmrtia a počtu dní hospitalizácie a „Lazar-up“ syndrómu
- Testovanie vypracovanej metodiky v praxi do praxe v 8 pilotných zariadeniach.

III.

- Predloženie stratégie a návrhu motivačného mechanizmu na základe zhody s partnermi, MZ SR/ZP

fppt.com

Testovanie vypracovanej metodiky v praxi 8 pilotných zariadení

fppt.com

Schody do neba ... (úryvok)

Láskavý Bože, pomáhaj mi snívať,
pripomínaj mi správny sen :
nech nenadávam, nenariekam,
no ako silná, živá rieka,
beznádej, bolesť vyplavím,
vyliečim rany, strachy, splín,
daj, nech ma trápi cudzí bôľ,
viac než ten vlastný ...
a v svojom kraji, rodnej vlasti -
pomáham tvoriť dejiny,
pre dobro celej krajiny.
Kde iní končia, hádžu flintu,
ja hľadám možnosť, nápad, fintu,
skúšam a znova začínam,
keď neopúšťam trpiaceho,
snáď jediná , no zďaleka nie sama,
veď Tvoja najvzácnejšia dlaň
na mojom pleci, v hĺbke srdca,
hladí a zohrieva ma,
nuž s vľúdnou tvárou zostávam.

Z.F.

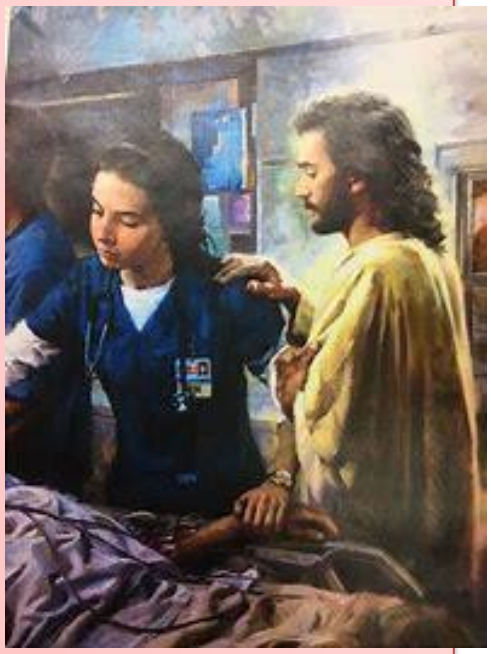

fppt.com

Ďakujeme za pozornosť.

SLNEČNÝ DOM | TOP ošetrovateľská starostlivosť

Operačný program Efektívna verejná správa

Európska únia
Európsky sociálny fond